

Dosarul nr. 2ra-831/19

Prima instanță: Judecătoria Criuleni sediul Central (jud. V. Suceiu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. B. Bîrca, S. Iorgov, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Șerban și Elenei Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și Stelei Barbă, procuror delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la scoaterea bunurilor de sub sechestru și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu și menținută hotărârea din 24 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni sediul Central, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 19 februarie 2018, Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și Stelei Barbă, procuror delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la scoaterea bunurilor de sub sechestru și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că la 1 februarie 2018, Elena Șerban a solicitat de la Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni certificatul din Registrul bunurilor imobile pentru bunurile imobile care îi aparțin cu drept de proprietate.

Tot atunci, au aflat că bunurile ce le aparțin cu drept de proprietate au fost sechestrate la 12 ianuarie 2018 în baza încheierii nr. 13-310/2017 din 4 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Având în vedere prevederile art. 204 CPP, au remarcat că sechestrul aplicat pe bunurile imobile ce le aparțin urmează a fi scos, deoarece dâșii nu au calitatea de învinuiți, bănuți, inculpați sau părți civilmente responsabile, care ar permite aplicarea sechestrului pe bunurile ce le aparțin.

Au precizat că în cadrul cauzei penale, Elena Șerban a fost audiată în calitate de martor ca administrator al SRL „Vitagroteh”.

Cu referire la prevederile art. 205 CPP, au obiectat că organul de urmărire penală nu a probat bănuiala rezonabilă la aplicarea sechestrului pe bunurile ce le aparțin, acestea fiind bunuri imobile, imposibile de tănuit, distrus sau cheltuit.

Prin urmare, aplicarea sechestrului pe bunurile ce le aparțin este irelevantă, or, dâșii nu au calitatea procesuală în procesul penal, care ar permite sechestrarea bunurilor întru executarea unei eventuale hotărâri sau amenzi, iar probe care ar confirma că dâșii ar fi comis careva ilegalități la înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor sechestrate nu există.

Totodată, au remarcat că prin aplicarea sechestrului pe bunurile lor imobile, se încalcă dreptul lor de proprietate stabilit de legislația națională, dar și de CEDO.

Au menționat că sechestrul aplicat pe bunurile imobile ce le aparțin contravine și prevederilor art. 315 Cod civil.

Cu referire la prevederile art. 307, 310, 316, 376 Cod civil, au accentuat că dâșii posedă bunurile în mod legal, respectiv, nu poate fi restricționată posesia prin sechestrul aplicat în cadrul unui dosar penal în care nu au calități procesuale.

În acest sens, au evidențiat că ÎS „STE Pașcani” în proces de insolvență a transmis, în conformitate cu prevederile art. 119 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, din contul datoriei către SRL „Vitagroteh” (creditor cu creanța validată de rangul V) bunurile imobile respective, care ulterior le-au fost înstrăinate de SRL „Vitagroteh”.

Au accentuat că la 6 aprilie 2015, Curtea de Apel Chișinău a constatat faptul cu valoare juridică prin recunoașterea dreptului de proprietate al ÎS „STE Pașcani” asupra bunurilor imobile cu obligarea ÎS „Cadastru” să înregistreze dreptul de proprietate al acestuia în Registrul bunurilor imobile.

Ca urmare, la 27 iulie 2016, Guvernul Republicii Moldova a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 6 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, invocând dreptul său de proprietate asupra bunurilor imobile litigioase, care prin încheierea din 31 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Iar prin decizia din 1 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Guvernul Republicii Moldova și menținută încheierea din 31 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Prin urmare, Curtea Supreme de Justiție a confirmat dreptul de proprietate al ÎS „STE Pașcani” asupra bunurile imobile menționate și lipsa dreptului Guvernului Republicii Moldova de a pretinde la aceste bunuri.

Astfel, decizia din 1 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție urmează să fie obligatorie și executorie, inclusiv și pentru organul de urmărire penală, la caz, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

(nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), precum și încasarea din contul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale în beneficiul lor a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în acest proces.

La 5 martie 2018, Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu au depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând admiterea acesteia, scoaterea de sub sechestru a bunurilor imobile situate în r-nul XXXXX sat. XXXXX cu nr. cadastrale XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), XXXXX (nr. cadastral vechi XXXXX), precum și încasarea din contul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale în beneficiul lor a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în acest proces.

Prin hotărârea din 24 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni sediul Central, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu și menținută hotărârea primei instanțe.

La 6 martie 2019, Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu au declarat recurs împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cerințelor.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerând că au fost adoptate cu încălcarea esențială a normelor de drept material și procesual, fiind comise erori care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aplicarea sechestrului asupra celor 17 clădiri a fost marcată de erori grave ale procurorului și judecătorului de instrucție, iar instanțele de judecată nici nu s-au pronunțat asupra acestor aspecte, deși au fost invocate de ei.

De fapt, au fost încălcate toate prevederile care puteau fi încălcate la aplicarea unui sechestru în cadrul unei urmăriri penale.

Au remarcat că, chiar dacă această acțiune se referă la un sechestru aplicat în cadrul unei proceduri penale, acțiunea urmează a fi efectuată conform procedurii civile.

În ceea ce privește încălcarea normelor de drept, au reiterat că la aplicarea sechestrului au fost încălcate prevederile art. 204 alin. (1) și 206 alin. (3) CPP.

Au menționat că sechestrul a fost aplicat având în vedere necesitatea reparării prejudiciului cauzat statului, totuși, în acțiunea civilă intentată de Guvernul Republicii Moldova nu se pretinde dreptul de proprietate asupra clădirilor, ci compensarea contravalorii bunurilor înstrăinate.

Cu referire la prevederile art. 206 alin. (2) CPP, au precizat că valoarea acțiunii civile este de 4186550 de lei, în total fiind puse sub sechestrul 18 construcții, dintre care 17 dobândite de ei și care valorează mai mult decât valoarea acțiunii.

Prin urmare, având în vedere că a fost aplicat sechestrul pe bunuri care valorează mai mult decât valoarea acțiunii civile, au fost încălcate prevederile art. 206 alin. (2) CPP.

Reieșind din faptul că instanța judecătorească nu poate substitui organul de urmărire penală și nu poate anula doar în parte sechestrul aplicat, sechestrul urmează a fi scos de pe toate bunurile.

Având în vedere prevederile art. 205 alin. (1) CPP, au mai notat că în cazul dat este vorba despre clădiri, care nu pot fi tănuite sau cheltuite, la fel, dâșii nu pot fi suspectați că își vor deteriora propriile bunuri, care din potrivă le-au îmbunătățit în scopul obținerii de profit.

Au evidențiat că există întrebări în ceea ce privește competența Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale de a investiga cauza penală și implicit, de a solicita aplicarea sechestrului.

Astfel, cauza penală a fost pornită în temeiul art. 328 Cod penal în luna mai 2017, sechestrul a fost aplicat la solicitarea procurorilor Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale peste 6 luni, fapt ce confirmă încălcarea prevederilor art. 271 și 272 CPP.

Făcând trimitere la prevederile art. 270² lit. d) CPP, au accentuat că în acest caz nu s-a pretins niciodată că infracțiunea a fost comisă de un grup criminal organizat.

Iar conform art. 251 alin. (2) CPP, încălcarea prevederilor cu privire la competență atrage nulitatea actului procesual, aspect suficient pentru ridicarea sechestrului.

Procurorii au pornit cauza penală în luna mai 2017, susținând că statul a fost expropriat în mod ilegal, dar printr-o hotărâre a Curții Supreme de Justiție s-a constatat că statul nu a fost proprietar al clădirilor litigioase, iar suspiciunea că statul ar putea fi proprietar este eronată.

La 10 aprilie 2018, Stela Barbă, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a depus referință la recursul declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 21 ianuarie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire

(f. d. 134), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 6 martie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Gheorghe Șerban și Elena Șerban, reprezentați de avocatul Ina Perțu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari